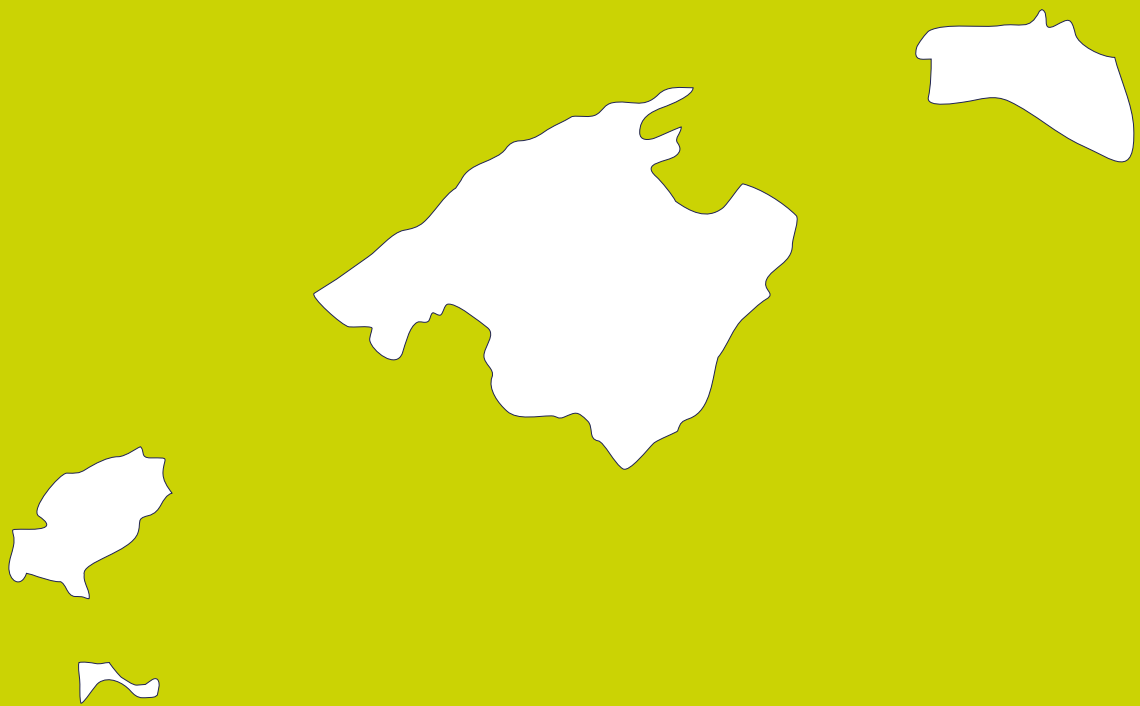


l'altra mirada

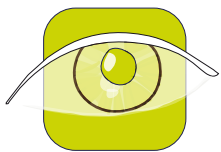
febrer 2015 | dossier 1

Emili Darder
fundació

ATENEU
PERE MASCARÓ



**ESPECIAL
DOSSIER
ECONOMIA**



especial economia

Un planeta finit, una Mallorca finita

La teoria econòmica dominant segueix pensant que és possible el creixement indefinit del procés econòmic i associa el benestar, com una conseqüència derivada del mateix. És un suïcidi. El planeta està consumint cada any, una vegada i mitja més del que pot regenerar. A Mallorca la nostra petjada ecològica és superior. Consumim l'equivalent a quatre vegades el nostre petit territori. No es pot continuar així, tancant els ulls a la realitat i pensant que fent el mateix que hem fet aquests darrers seixanta anys, no hi haurà cap tipus de conseqüència.

Mallorca i el risc de l'infart ecològic

Les bases del nostre model econòmic, es fonamenten en tot un cúmul de conductes de risc, que ens aboquen a l'infart ecològic, a una economia cada cop més ineficient i cap a una societat molt més desigual. No es pot créixer a costa d'urbanitzar més el nostre territori, destruir el litoral, malbaratar el sòl rústic, oblidar el patrimoni natural i paisatgístic, incrementar any a any les emissions de CO2 a l'atmosfera, exhaurir els nostres aqüífers, incrementar contínuament la generació de residus, disminuir la nostra biodiversitat natural, fer dependre totalment la nostra economia del consum de les energies fòssils. La crisi econòmica que patim no té tan sols una base conjuntural. Pretendre reproduir el model econòmic de més turisme massiu i més construcció per estirar al conjunt de l'economia, es com dir a l'obès, a l'hipertens, al sedentari, al diabètic, que segueixi menjant tot el que vulgui i en la major quantitat possible, ja que al cap i a la fi, tots ens morirem qualche dia. Una societat responsable no pot basar els seus principis econòmics, socials, morals i ètics sota aquests paranys.

Mallorca, una economia cada cop més ineficient

El Pla de Ciència, Tecnologia, Innovació i Emprenedoria 2013-2017 del Govern de les Illes Balears, recull les recerques més recents sobre la viabilitat de l'actual model de creixement, basat en la reproducció de l'actual turisme de masses i la construcció, i defensa que aquest model de creixement a la llarga activa la Llei de Rendiments Decreixents (LRD), la qual cosa es pot apreciar per l'aparició d'una tendència a la reducció de les taxes de creixement de la productivitat dels factors productius (treball i capital) i per una pèrdua relativa de benestar econòmic mesurat per l'evolució relativa de la renda per càpita, que presenta pel període 1964-2014 el seu punt màxim a l'any 1985 amb un diferencial de renda respecte a Espanya superior en un 50%, per caure a l'actualitat en un nivell semblant.

Per tant, l'augment de turistes no suposa un augment correlatiu dels ingressos generats pels mateixos i sí dels *out-puts* de despeses que comporten, amb una pèrdua de la nostre qualitat mediambiental i del nostre benestar econòmic. No és per tant un model sostenible, perquè ni és eficient des del punt de vista productiu ni de la preservació del medi ambient, ni és just ni equitatiu a l'hora de distribuir les millores decreixents en els nostres nivells de benestar social. En aquests moments, i com a sortida a la recuperació de la rendibilitat del capital privat, assistim a una estratègia de nova acumulació per desposseïció dels béns públics-noves privatitzacions, externalització de serveis, ús privat de bens públics... i d'asfíxia a la competència del petit empresariat. Aquesta nova apropiació per part del gran capital especulatiu, s'acompanya amb increments enormes de la desigualtat social i de la major precarització de les relacions laborals, es fa amb una visió de guany particular ràpid i a curt termini, i accelera la ineficiència global del sistema, a costa del medi ambient i de l'empobriment majoritari de la població.



Mallorca, una economia molt injusta

Funcionar amb els actuals mercats asimètrics i regulats des del poder, i per tant supeditar les institucions públiques als interessos dels grups dominants ens duu tan sols a l'increment de la desigualtat, la degradació dels drets socials i la pèrdua de qualitat de la democràcia. Ara en patim les conseqüències. Tenim a finals de 2014 un 20'2% d'aturats, un 9'3% de llars amb tots els seus titulars amb atur, un atur de llarga durada en torn 9'6% i un 13'5% d'atur en persones de més de 55 anys.

Els nous contractes són la majoria temporals, precaris i disminueix el nombre d'hores ocupades. Els salaris han perdut poder adquisitiu, el mateix que les pensions. Set de cada deu persones de les Illes tenen problemes per arribar al final del mes. La participació dels assalariats en la generació del conjunt de la Renda Regional, la majoria de la població activa ocupada, ha disminuït i han augmentat significativament les rendes empresarials. Ha augmentat el nombre de treballadors pobres. S'ha reduït el finançament dels serveis públics, s'han deteriorat la qualitat dels serveis públics i s'ha demanat un esforç addicional al conjunt dels empleats públics. L'increment del PIB no pot ser un objectiu en si mateix, ni mal interpretar qualsevol petit creixement del mateix. No és moment per interpretacions triomfalistes de suposades sortides de la crisi quan la desigualtat i la pobresa són creixents. Fins i tot amb les expectatives més optimistes de creixement del Govern, es necessitarien més de vint anys per arribar a les xifres de l'atur d'abans de la crisi.

Un objectiu central: *Mallorca illa europea sostenible*

FHa arribat el moment de definir amb claredat el tipus de model econòmic que caldria aconseguir. Cada vegada hi ha més sectors de la població que en són conscients. Des de les institucions i des del conjunt de la societat civil, hi ha que posar les bases per definir amb un ample consens, cap on cal orientar el futur. MÉS per Mallorca aposta per presentar al conjunt de la societat illenca, un projecte estratègic per al seu debat i disseny col·lectiu, i que titulam: *Mallorca illa europea sostenible*. Aquest projecte consistiria en definir el model econòmic, social i ecològic que creiem que cal per Mallorca, proposar uns eixos d'actuacions permanents, assenyalar uns objectius concrets i avaluables, crear un organisme democràtic de seguiment i avaluació i garantir la informació i la implicació màxima de la ciutadania, tant en el disseny del model com en la seva progressiva aplicació.

Es tractaria de presentar a la Unió Europea i al món en general, un projecte de model d'illa pensada des d'un concepte global de foment d'una economia justa i sostenible. És a dir amb una economia pensada per a les persones i adaptada a la realitat física dels costos i de les oportunitats de la insularitat, amb uns models de consums més responsables i justos, garantint les necessitats bàsiques de la seva població, establint uns serveis públics bàsics gratuïts, universals i de qualitat, implementant una fiscalitat justa i proporcional que pugui garantir la cobertura de les necessitats públiques, amb el foment d'unes institucions d'autogovern democràtiques, descentralitzades, eficients i controlades amb instruments que possibilitin una gran participació ciutadana.

Mallorca per la seva trajectòria, ubicació, coneixement, podria ser un model singular d'illa-regió que es presentés com a illa solidària amb el planeta, justa amb els seus habitants i amb capacitat sostenible per atendre als seus visitants. Un model diferenciat en el context de la Mediterrània, obert a la col·laboració internacional, i especialment sensible a intervenir solidàriament al conjunt de la seva Conca. Es a dir, convertir la crisi amb una autèntica oportunitat, per a la millora de la vida de les persones, els éssers vius i el conjunt del nostre ecosistema insular. Un model que trenqués la imatge negativa de la "balearització", i aportés una visió de model positiu de l'Illa i que pogués ésser un motiu d'orgull de la seva ciutadania.

El programa electoral de **MÉS per Mallorca**: Començar l'inici de la transició cap aquest nou model.

Sabem que no hi ha solucions màgiques ni miraculoses. D'entrada cal aturar els efectes més negatius que la inèrcia de l'actual model comporta. Consensuar el full de ruta cap on volem anar i quin sectors socials estan disposats a treballar per aconseguir-ho. I començar a proposar mesures concretes d'actuació.

El nostre programa electoral vol partir de la realitat actual i té present les dificultats que tindran els nous governants autonòmics per iniciar un nou enfocament de l'economia i de la seva relació amb la justícia i amb la natura. Tenim unes institucions autonòmiques febles, mal finançades, bastant endeutades, sotmeses a la pressió continuada i autoritària del govern central, amb uns empleats públics desmoralitzats i desmotivats pel menyspreu a què han estat sotmesos durant tota la legislatura i a sobre, sense aprofitar els minsos mecanismes fiscals que poden posar-se en marxa de manera autònoma.

El marge d'actuació és estret i molt condicionat per les directrius *austericides* de la UE i que aplica sense cap suavització el govern central. Malgrat tot, si hi ha una voluntat ferma i decidida de voler canviar les coses, es poden aconseguir importants avanços.

Aquesta és la voluntat que aporta el projecte polític de MÉS per Mallorca. Amb ella i amb el teu suport, intentarem posar en marxa aquests seguits de mesures, que entenem que poden començar l'inici d'un procés de transició, cap el model econòmic, social i sostenible que necessita Mallorca.

EIXOS ESTRATÈGICS DE TREBALL I ACCIONS PRIORITÀRIES PER ACONSEGUIR-HO

Volem treballar aquesta proposta d'inici de transició de canvi de model sobre les següents premisses:

1. Dissenyar un Pla Estratègic que reorienti la política econòmica.

Objectiu: aconseguir que Mallorca sigui reconeguda a tots els àmbits, com una illa europea que vol apostar globalment per un model de desenvolupament sostenible.

Accions a desenvolupar:

- Crear una comissió d'experts que puguin dissenyar un full de ruta d'aquest procés de transició, en el termini de tres mesos, perquè pugui ser debatut per al conjunt de la societat insular.
- Promoure un debat cívic i públic de sis mesos per consensuar el seu disseny definitiu en forma de Pla Estratègic de Transició cap a un nou model de desenvolupament.
- Dissenyar el futur pressupost autonòmic 2017 sobre les conclusions d'aquest debat cívic.
- Gestionar els pressuposts 2015-2016 amb criteris d'atendre les emergències socials i els serveis públics, incorporar el criteri del cost d'oportunitat a l'hora de prioritzar les inversions i no realitzar projectes que puguin hipotecar el full de ruta iniciat. Cal fer l'esforç d'aconseguir els màxims ingressos públics possibles, de cara a fer efectius els nous projectes a partir de 2017.

- Treballar en la legislatura sobre nous quadres d'indicadors econòmics, socials, mediambientals, de gènere, insulars i autonòmics, que permetin treballar per un nou model estadístic, que faciliti el control públic i la transparència de tota la informació estadística autonòmica, i a la vegada, ajudi a facilitar el quadre de comandament de la gestió del Pla Estratègic, sobre si s'avança o no cap aquest nou model de desenvolupament econòmic i social, veritablement sostenible.

2. Impulsar un procés de diàleg social amb la participació democràtica de tota la ciutadania, per dissenyar i redactar aquest Pla Estratègic.

El canvi de model o és un projecte d'il·lusió compartida de la ciutadana, o no aconseguirà trencar les velles inèrcies de l'actual declivi.

Objectiu: Crear instruments adequats que facilitin la participació ciutadana en el disseny, control i seguiment del procés.

Accions a desenvolupar:

- Reactivar la funció del Consell Econòmic i Social i adequar la seva estructura a les noves realitats socials. Se podrien de crear uns CES a cada illa, i orientar cap a una feina més coordinadora i d'impuls estratègic al Consell Econòmic i Social interinsular.
- Sota el paraigua del CES, desenvolupar una xarxa d'estructures de debat sectorial, les més amples i participatives possibles, sense excloure cap subsector econòmic.
- Estudiar la creació de juntes d'avaluació de la ciutadania, per tal de debatre prèviament la necessitat i viabilitat de grans infraestructures o projectes superiors a 15 milions d'euros i a la vegada, d'avaluació posterior i resultats aconseguits.
- Fomentar la creació de Consells locals municipals, perquè des de la seva autonomia, aportin la seva creativitat i singularitat, a la realització i execució del Pla Estratègic Insular. Aprofitar les experiències de les Agendes Locals 21 i els Fòrums de Participació ja creats i en actiu.
- El Consell de Mallorca, hauria de jugar un paper coordinador i impulsor del foment dels diferents plans municipals, així com fer les seves aportacions específiques al Pla Estratègic de Transició.
- Facilitar a través dels mitjans de comunicació, les xarxes socials, els debats cívics, la màxima participació de la ciutadania, en la definició del què s'entén com a Bé Comú a la nostra economia, la incorporació de valors no exclusivament mercantils en la configuració del fet econòmic i la selecció de quines haurien d'esser les prioritats sobre les que caldria que treballessin les administracions públiques.

3. Fer del turisme una font de prosperitat compartida.

Aconseguir que la majoria de la població participi activament dels beneficis del turisme.

Objectius: Crear un model turístic basat en un model integral de sostenibilitat. Fer-ho a partir del diàleg amb el conjunt del sector i promovent mesures actives des de l'Administració i fent-lo extensiu a la resta de la societat.

Accions a desenvolupar:

- Minorar els impactes ambientals de l'activitat turística.
- Donar suport a un turisme de foment de la qualitat de la oferta.
- Fomentar els nous nínxols d'activitat turística sostenible: Turisme patrimonial, cultural, gastronòmic, etc.
- Promoure el turisme entre illes, creant un producte propi afavoridor d'una desestacionalització resilient.
- Generar sinèrgies entre el turisme i la resta de sectors econòmics i afavorir la reconversió de l'oferta existent.
- Promoure incentius fiscals als establiments que allarguin la temporada.
- Afavorir accions coordinades de tots els sectors implicats per allargar l'estacionalitat de les temporades turístiques.
- Afavorir el treball coordinat del sector públic i privat dintre les zones turístiques.
- Promoure una vertadera responsabilitat social en les grans empreses turístiques, dialogant amb elles, sobre com fer un ús socialment responsable i de retorn al territori, d'una part dels seus excedents.
- Elaborar una nova Llei de Turisme amb el màxim consens possible, que reguli aspectes com el «tot inclòs», els lloguers turístics, atendre les noves demandes turístiques que utilitzen les TIC, els processos de reconversió hotelera, vincular la qualitat turística amb la qualitat de l'ocupació laboral, rebutjar les propostes d'externalització de serveis a l'hoteleria.
- Reforçar la inspecció de turisme.
- Implantar una ecotaxa o taxa de reinversió.

4. Reforçar el paper econòmic de la indústria.

Especialment en les oportunitats que pot generar el full de ruta del procés de transició cap a un nou model econòmic en el mercat local i el suport al treball d'internacionalització de les empreses.

Objectius: Mantenir, el pes de la indústria en el conjunt del PIB regional i aturar el procés creixent de desindustrialització i deslocalització, a través d'una política basada en la promoció del finançament de la innovació i la millora de la competitivitat del teixit productiu.

Accions a desenvolupar:

- Enfortir, ajudar a subsistir el teixit industrial encara existent i afavorir els processos de relocalització. Acompanyar les administracions públiques els processos de modernització productiva i reducció d'impactes mediambientals.
- Suport a les empreses en la recerca de nous mercats exteriors. Foment d'una xarxa de comerç exterior per tal de donar suport a la internacionalització de les empreses de les Illes Balears i obrir nous mercats.
- Motivar el teixit empresarial en els processos de modernització i reindustrialització lligats a la gestió excel·lent de la innovació.
- Programa de foment de la fàbrica digital i la fàbrica del futur.
- Reorientació estratègica de la indústria de la construcció. Suport a les línies de rehabilitació, adaptació domòtica, utilització de materials propers i poc contaminants, estalvi energètic dels llars i introducció de noves tecnologies sostenibles.



5. El sector primari ha d'esser considerat en funció del seu paper estratègic en el nou model de desenvolupament sostenible.

A més del suport a l'activitat productiva existent, cal ponderar els efectes socials de les produccions ecològiques, la contribució a l'eliminació d'emissions de CO2 pel transport km.0 del producte local, el tractament de les masses forestals, el manteniment de la biodiversitat terrestre i marítima i la potencialitat de camps d'aplicació directe de línies de R+D+I, i la preservació del paisatge.

Objectius: Ajudar a convertir el sector primari en una punta de llança del procés de transició cap a un nou model de desenvolupament.

Accions a desenvolupar:

- L'agricultura balear necessita el reconeixement del factor insular a la UE.
- Compliment dels compromisos de cofinançament del nou Pla de Desenvolupament Rural 2014-2020 i pagament àgil dels ajuts.
- Desenvolupar i aplicar la Llei Agrària, corregint qualsevol derivació d'aquestes normatives que no vagi a favor del manteniment de l'activitat agrària i ramadera.
- La simplificació administrativa s'ha de fer operativa amb urgència.
- S'ha d'aconseguir que els costos necessaris per a produir siguin equiparables als existents al continent.
- Els mercats han de ser transparents i en ells s'ha de reforçar la capacitat de negociació del sector productor.
- S'ha d'afavorir la venda directa, la transformació agroalimentària, l'articulació comercial del cooperativisme i en general la justa valorització en el mercat dels productes de l'agricultura i la ramaderia.
- Les mesures de suport a la incorporació dels joves agricultors s'han de potenciar al màxim, garantint el finançament de les inversions, l'assessorament i l'accés a la terra.

- Les produccions agroalimentàries de les illes han de rebre un gran impuls en els propis mercats insulars. Els productes locals i de qualitat s'han d'identificar i s'han de difondre a tots els nivells, començant pels centres dependents de l'administració.

- S'han d'ajudar aquelles pràctiques agràries beneficioses pel medi ambient, el territori, el paisatge i la seguretat alimentària, i una manera és dotant de manera adequada les línies d'ajuda dirigides a fomentar l'agricultura i ramaderia ecològica, la lluita contra l'erosió, el manteniment del paisatge rural, la producció integrada, la protecció de varietats autòctones i el foment de les races autòctones.

- Les Illes Balears en el seu conjunt són una zona desafavorida, per això cal donar el suport necessari a les explotacions agràries, vinculat a les seves funcions econòmiques, socials, mediambientals i territorials.

- S'ha de corregir el tradicional oblit de les inversions públiques en el sector, replantejant amb força l'impuls a l'aprofitament de les aigües depurades per a rec i la bona gestió de l'aigua, però també donant solució a les carències en altres infraestructures com són els escorxadors o els mercats locals.

- Gestionar els recursos pesquers de manera sostenible i ordenada, eliminant pràctiques no desitjables que sobreexplotin les pesqueres i ampliant l'extensió de les reserves de pesca.

- Facilitar la renovació i modernització de la flota pesquera. Augmentar els ajuts compensatoris durant les parades estacionals biològiques per a la pesca marítima destinades a conservar i protegir els recursos pesquers de la Mediterrània, i fer-los compatibles amb la realització d'activitats turístiques durant el període de veda.

- Promourem el consum del peix de Mallorca i una campanya permanent de promoció de l'etiquetat dels productes pesquers locals.



6. Apostar a fons pel desenvolupament transversal de la economia del coneixement i les tecnologies innovadores.

Les característiques geogràfiques de les nostres illes ens situen en la necessitat de treballar activament en aquestes línies de política econòmica, per situar-nos de manera adequada en el marc de la globalització. L'inici de la transició cap a un nou model de desenvolupament sostenible, es una oportunitat única per potenciar i desenvolupar a nivell local, una política de suport a la investigació i a la innovació.

La investigació de qualitat, mitjançant la creació de coneixement, constitueix un dels motors de progrés i benestar de les societats avançades. En un sistema sanejat d'R+D+I, el teixit investigador produeix coneixement, i la valorització d'aquest mitjançant el sistema d'innovació millora la competitivitat, diversificant l'economia.

Objectius: Incrementar el pes de l'economia del coneixement en el conjunt del PIB insular i apostar decididament pel seu creixement, fent que les polítiques de R+D+i siguin una prioritat principal del Govern de les Illes Balears i de la societat.

Accions a desenvolupar:

- Inserir les polítiques de R+D+I com un dels eixos prioritaris sobre el qual s'ha de basar la nova estratègia de desenvolupament sostenible de les Illes Balears.
- Fer una nova Llei de Ciència i un Consell assessor més participatiu.
- Encaminar l'estratègia d'especialització intel·ligent incloent els sectors innovadors consolidats, la recerca d'excel·lència i la seva valoració juntament amb sectors emergents estratègics de valor afegit. Apostam pel turisme innovador i tecnològic, les indústries creatives i culturals, el sector de recerca i empresarial en l'àmbit mediambiental, la recerca i les indústries i empreses dels sectors agroalimentari i de l'àmbit de la salut.

- Potenciar polítiques i instruments públics de transferència de coneixement i tecnologia.

- Treballar per aconseguir arribar a un mínim del 3% del pressupost del Govern en inversió en R+D+I

- Promoció de Mallorca i de les Illes Balears, com a centres de negocis i d'instal·lació d'empreses basades en el coneixement o tecnologia innovadora. Potenciar des de les Administracions Públiques que la investigació, el desenvolupament tecnològic, l'economia digital i la innovació, siguin els eixos transversals que estiguin presents a totes les activitats productives.- Fomentar el paper de la UIB i el seu paper estratègic, en el desenvolupament científic i la seva projecció cap a les activitats econòmiques.

- Potenciar el paper de les associacions empresarials innovadores o clústers, fomentant l'excel·lència, expansió i internacionalització.

- Potenciar l'interconnexió de les indústries tradicionals innovadores entre elles i amb les indústries emergents, start-up, i de base tecnològica, incentivant una xarxa d'expansió i interacció.

- Incentivar la compra pública innovadora, amb l'objectiu d'arribar a un 3% del pressupost d'inversió de les administracions públiques.

- Fomentar la incorporació de tècnics de recerca, tecnòlegs, tècnics d'innovació i doctors tant al sector empresarial com al públic.

- Crear una línia de serveis per a la captació d'inversió estrangera en sectors innovadors i/o emergents.

- Facilitar la formació al conjunt de la població en les noves tecnologies i la formació diferenciada en els diferents sectors productius.

- Potenciar la economia de la col·laboració en el desenvolupament de les noves tecnologies i en les estratègies de potenciació de la investigació i la innovació.

- Potenciar la vinculació societat-coneixement-innovació amb programes integrats de difusió i divulgació.



7. Suport al petit comerç i foment de les seves xarxes locals. Control de les grans superfícies comercials.

El petit comerç no és tan sols una activitat productiva, ajuda a crear un model de poble i de ciutat. El seu paper segueix essent fonamental en la construcció d'un model econòmic vinculat a la economia local, a l'ocupació i a la sostenibilitat. A la vegada cal controlar l'increment desmesurat de les grans superfícies comercials

Objectius: Mantenir i ajudar a reconvertir les xarxes locals del petit comerç. Minorar els aspectes negatius de la implantació de les grans superfícies.

Accions a desenvolupar:

- Fre a la liberalització indiscriminada de creació de grans superfícies i implantació d'una moratòria fins que s'estableixi el Pla Sectorial d'equipaments comercials.
- Impedirem la implantació d'establiments comercials en sòl que no tenguí el caràcter i la condició d'urbà consolidat, excepte quan es tracti d'establiments o activitats vinculats a explotacions agràries, ramaderes o forestals.
- Suport als processos d'especialització del petit comerç.
- Suport al foment del treball de col·laboració i de creació de xarxes locals de petit comerç.
- Potenciar el paper del petit comerç i l'artesanía, en el foment de les activitats productives dels municipis.
- Elaboració de nous plans de comerç i artesanía incloent la dinamització i programes de formació en tecnologia, venda on-line, imatge i comercialització. Prioritzar als mercats municipals els llocs destinats a artesans o de venda de productes d'elaboració pròpia.
- Promoure un sistema de retorn d'envasos i incentivar els fabricants i distribuïdors que l'utilitzin.
- Afavorir la creació de mecanismes de diàleg permanent entre els consumidors i petits comerciants, a la fi de promoure la innovació, la creativitat i l'adaptació del sector, a les noves necessitats dels usuaris i a les majors exigències mediambientals.
- Afavorir en els planejaments municipals, la creació de zones qualificades d'especial interès comercial, amb la participació del sector i dels consumidors.
- Regulació de la venda ambulant procurant el màxim consens entre les parts interessades

8. Atenció especial a les PIME, microempreses i treballadors autònoms.

En uns moments de crisi, cal procurar ajudar a mantenir el major nombre de llocs de treball possibles. Les Pimes, les microempreses i els treballadors autònoms, donen treball i conformen la majoria de la població ocupada de Mallorca. També cal ajudar-los a fer la seva aportació específica al nou model de desenvolupament que es pretén construir.

Objectiu: Ajudar a mantenir el màxim nombre possible de llocs de treball i afavorir la seva capacitat emprenedora, en l'objectiu d'aportar noves idees, nous dissenys, noves línies de negoci, en la reconversió activa i sostenible de la nostra economia.

Accions a desenvolupar:

- Creació de línies d'ajut a la consolidació empresarial i al foment de l'emprenedoria productiva.
- Potenciar el microcrèdits i crèdits blans pel finançament de Pimes i emprenedors.
- Afavorir les bones pràctiques i responsabilitat social de les empreses.
- Facilitar els mecanismes i la gestió tributària als àmbits autonòmics, per garantir l'activitat productiva en cas de dificultats financeres per la crisi.
- Impulsar un estatut de la microempresa, com a marc normatiu més favorable a les microempreses de Mallorca i les Illes Balears.
- Potenciar programes específics de finançament a ISBA per a microempreses.
- Facilitar ajudes i incentius fiscals, per a la implantació de les noves tecnologies a Pimes, microempreses i autònoms sense assalariats.
- Assegurar la representativitat diferenciada de les entitats representatives dels autònoms, en els àmbits dels diferents estaments de participació.
- Defensar la millora de les cobertures socials (prestació per desocupació, baixes per IT...) del col·lectiu de treballadors autònoms.
- Revisar les normatives, per eliminar tràmits i simplificar procediments administratius.
- Potenciar la formació de les PIME en tecnologia, venda on-line, imatge i comercialització.



9. Suport a l'Economia social i solidària.

Els valors que aporta aquest tipus d'economia, són una base per ajudar a orientar al conjunt del nou model que es pretén desenvolupar. L'economia social és un model de desenvolupament que prioritza primer les persones, després els beneficis.

Objectius: Fomentar el desenvolupament d'aquest tipus d'economia i incrementar el reconeixement social de la seva funció.

Accions a desenvolupar:

- Fomentar la intercooperació entre les diferents branques de la producció social, comerç just, serveis amb contingut social, finances ètiques, consum responsable i suport a activitats d'economia col·laborativa.
- Foment de l'emprenedoria social i solidària. Redacció consensuada d'un Pla Estratègic de desenvolupament del sector
- Foment d'una política d'aval públics per donar suport a projectes d'economia social i solidària, amb col·laboració amb les finances ètiques
- Recuperació del Consell de l'Economia Social i Solidària.
- Desenvolupar el Marc legal que defineixi les característiques de les diferents entitats.
- Afavorir la visibilitat del sector i el coneixement de les seves activitats, per a la majoria de la població
- Ampliar el coneixement sobre el funcionament d'aquest tipus d'economia al conjunt del sistema educatiu, i especialment en la UIB.
- Impuls de les clàusules socials en els concursos públics de les Administracions Públiques.
- Foment en el sí de les pròpies administracions, d'utilització de serveis inspirats en els principis de l'economia social i solidària, i economia local.

10. Aposta ferma per un canvi de model energètic.

No es pot pretendre un canvi de model econòmic i social sostenible, sense contemplar la lluita contra el canvi climàtic, el límit de les energies fòssils, l'aposta decidida per les energies renovables. En definitiva un canvi en les prioritats actuals del model energètic vigent. Les Administracions Públiques han d'encapçalar amb coherència els avanços també cap a un nou model energètic insular.

Objectiu: Aconseguir el màxim increment de les energies renovables en el conjunt de la producció energètica de les Illes, la disminució d'altres tipus d'energies més contaminants, i en la perspectiva d'avançar cap el complet subministrament autònom insular d'energies renovables.

Accions a desenvolupar:

- Afavorir l'impuls des de les institucions públiques de les energies renovables.
- Modificar el Pla Director Sectorial de l'Energia.
- Ajudar en les campanyes de sensibilització per a la creació i ús de fonts d'energies renovables. Impulsar campanyes de foment de l'estalvi energètic i que les Administracions Públiques siguin coherents i les realitzin, en les seves pràctiques quotidianes.
- Afavorir la creació i creixement d'empreses locals d'energies renovables, especialment les comercialitzadores de caràcter cooperatiu en la perspectiva de rompre l'oligopoli elèctric existent.
- Afavorir-ne la contractació per part de les administracions públiques.



11. El transport sostenible, un repte per a una economia insular.

Un bon transport aeri i marítim es una qüestió clau pel bon funcionament d'una economia insular. També un correcte tractament integral del transport, és bàsic per apostar per un Pla Estratègic de Transició.

Objectius: Incidir en els aspectes claus i estratègics del transport a Mallorca i a les Illes.

Accions a desenvolupar:

- Rebuig a la privatització d'AENA i defensa de la cogestió dels nostres aeroports.
- Reclamar per a les Illes Balears la capacitat de decidir sobre les taxes aèries i aeroportuàries.
- Estudiar la possibilitat de crear una companya aèria pròpia o un ens consorciat que pugui dissenyar una estratègia de comunicació aèria pròpia, d'interès insular i interinsular.
- Suport a les mesures de minorització dels impactes ambientals del actual transport aeri.
- Foment i finançament del transport públic terrestre com a factor clau en el desenvolupament econòmic.
- Reclamar la cogestió dels ports d'interès general i tendir a la unificació en els criteris de gestió amb els ports autonòmics. Assegurar la gestió pública dels aspectes estratègics dels ports i instal·lacions portuàries, i adequar les infraestructures i els serveis amb les taxes que paguen els usuaris, actualment molt superiors als serveis que reben, així com la seva participació en la gestió i planificació portuària.
- Exigir al ministeri de Foment que el transport marítim de mercaderies sigui considerat com un servei públic i que les empreses de les Illes Balears gaudeixin d'uns preus semblants al transport terrestre entre ciutats de la península.

12. Per un treball digne, afavorir la millora quantitativa i qualitativa de les condicions laborals, com a mesura de reactivació econòmica.

Les polítiques d'austeritat autoritària tan sols han aconseguit incrementar els efectes socials negatius de la crisi i no han facilitat la promesa recuperació. Avui és clar que afeblir i empobrir la demanda interna de la majoria de la població no és una política econòmica sensata, justa i ni tan sols útil.

Objectiu: Dintre de les possibilitats estatutàries, afavorir la millora laboral de la població ocupada, aconseguir incrementar la proporció de les rendes salarials en el conjunt de la Renda nacional, protegir el màxim possible a la desocupada forçosa, i incrementar els drets socials i garantir els serveis bàsics al conjunt de tota la població insular.

Accions a desenvolupar:

- Recuperar el diàleg social autonòmic per aconseguir un gran pacte d'estabilitat i qualitat en l'ocupació, adequat a la nostra realitat econòmica i geogràfica, fent especial atenció als col·lectius vulnerables: joves, dones, majors de 45 anys, persones en risc d'exclusió...
- Implicació del sector públic en les polítiques de creació d'ocupació i foment de les polítiques actives. Recuperació de la Conselleria de Treball.
- Reclamar major sobirania en matèries d'ocupació, inspecció de treball i salut laboral. Reforçar el cos d'inspectors. Potenciar la Comissió Balear d'Inspecció de Treball i Seguretat Social.
- Revitalitzar la política preventiva de riscos laborals i d'infermetats professionals.
- Garantir el caràcter públic dels serveis d'ocupació i d'intermediació laboral i assegurar un just finançament.
- Oferir una millor qualitat dels serveis d'ocupació i una atenció diversificada segons els demandants.
- Màxima prioritat, gran difusió i reforçament del Pla europeu de Garantia Juvenil.
- Coordinar els departaments d'orientació laboral dels IES (administració educativa) i del SOIB (administració laboral).
- Millora de la qualificació dels demandants, integrant i homologant els tres tipus de formació (reglada, ocupacional i contínua) de forma que es puguin completar els mateixos nivells formatius per distintes vies.
- Auditoria contínua de la qualitat i eficiència de la Formació ocupacional impartida.
- Iniciar la negociació amb els agents socials i econòmics per donar resposta a una realitat estructural estacional.
- Incentivar el repartiment del treball, evitar el treball parcial "no desitjat", la pobresa laboral i la discriminació de les dones en el mercat laboral.
- Reclamar els drets laborals perduts amb la Llei 3/2012 de Reforma laboral.
- Habilitar als tècnics del SOIB perquè d'ofici puguin elevar a inspecció de treball les irregularitats que es detectin.
- Foment de la figura del AODL, com impulsor de l'economia local.
- Avançar en la reconversió de l'ocupació submergida i en precari, en ocupació reconeguda i de qualitat.
- Aconseguir la Renda Mínima Garantida a les llars sense ingressos econòmics, ja que son inviables a curt i mig terminis, les polítiques de plena ocupació anteriors a la actual gran crisi.
- Iniciar els estudis de viabilitat i el debat social, sobre la conveniència d'avançar cap a una Renda Bàsica de Ciutadania. Introduir el seu debat i el seu possible finançament en el Pla Estratègic de Transició.

13. Incrementar els recursos públics de Les Illes i eliminar les situacions d'injustícies fiscals actuals.

La nostra autonomia està controlada pel poder central, en la mesura que la recaptació majoritària dels recursos públics és de l'estat central, que imposa a les comunitats autònomes els seus criteris posteriors de distribució.

Objectius: Lluitar per a una major sobirania a l'hora de recaptar els impostos generats a Les Illes Balears i per aconseguir una major capacitat de decisió sobre la destinació dels mateixos. L'ideal seria aconseguir un concert econòmic solidari per a les nostres Illes. Mentre tant, cal incrementar necessàriament la quantitat de recursos públics de Les Illes Balears, per aconseguir garantir els serveis públics i impulsar un canvi de model econòmic i social sostenible.

Accions a desenvolupar:

- Incrementar la fiscalitat progressiva als tipus més alts de les rendes del IRPF en el tram autonòmic.
- Revisar amb criteris de progressivitat els trams autonòmics de l'impost de patrimoni i els impostos cedits a la Comunitat.
- Afavorir la creació d'imposts amb criteris de defensa mediambiental.
- Abolició de les figures del alou i el cens emfitèutic a perpetuïtat, preveient si escau, les normes transitòries per els alous i els censos vigents a fi que en cap cas l'abolició comporti responsabilitats patrimonials a l'administració pública.
- Estudiar una possible aplicació d'un IVA reduït a les Illes, com ajut a la insularitat i a la pluriinsularitat.

- Realitzar una auditoria sobre el percentatge de deute injust del nostre actual endeutament públic. Negociar amb l'estat aquest reconeixement, a efectes de reduir el deute reconegut de la CCAA.

- Renegociar els límits imposats per l'estat central sobre la capacitat d'endeutament de la Comunitat Autònoma i els límits del seu dèficit pressupostari.

- Canviar el sistema de finançament actual de les CCAA que tan perjudica a les Illes Balears.

- Reclamar a l'estat central les inversions reconegudes a l'Estatut d'Autonomia.

- Implementar el Règim Especial Balear previst en l'Estatut d'Autonomia.

- Potenciar la capacitat inspectora i de recaptació de l'Agència Tributària de les Illes Balears. Negociar l'increment de les seves competències.

- Coordinar amb la delegació de les Illes de l'Agència Tributària Estatal, una campanya contra el frau fiscal, i aconseguir també un increment de recursos públics autonòmics.

- Renegociar la llei de Finançament dels Consells Insulars, en funció del major poder institucional que s'ha de reconèixer a les entitats representatives de la realitat insular.

- Preveure un sistema d'imposició sobre els beneficis de Banca a nivell estatal amb participació de les CA

- Estudiar una reforma de l'impost de societats, a la fi de que es puguin territorialitzar una part dels beneficis, a les CCAA a on realment es desenvolupen les activitats productives.

- Avaluar altres impostos finalistes com per exemple als operadors de telefonia mòbil, per dinamitzar el cinema i el món de la cultura digital.



14. Les Administracions públiques de les Illes Balears han de jugar un paper dinamitzador del conjunt de l'economia i liderar el Pla Estratègic de Transició cap a un altre model productiu.

Les Administracions Públiques han de deixar d'esser agents passius i al servei del mercat, o el que es el mateix, al servei de les grans empreses que el controlen. L'interès general i el Bé comú hauria d'esser la seva pauta continua d'actuació.

Objectius: Que les Administracions Públiques, en especial la Comunitat Autònoma i els Consells Insulars, tinguin una voluntat i un paper actiu en el foment de l'economia i en l'orientació del canvi de model que es propugna.

Accions a desenvolupar:

- Crear instruments que permetin a les Administracions Públiques, participar activament en la dinamització de l'economia.
- Disseny d'un pla estratègic d'infraestructures viàries, basat en la rehabilitació i manteniment de les infraestructures existents.
- Impuls de noves infraestructures socials, lligades als serveis socials bàsics.
- Impulsar una política de transparència financera dels comptes públics.
- Revisar i millorar els instruments materials i jurídics de la Sindicatura de comptes perquè esdevingui un òrgan real de control i supervisió eficaç i àgil de la despesa i contractació pública, garantint la seva independència.
- Impulsar la introducció de la perspectiva de gènere als pressupostos públics.
- Millorar la qualitat i la eficiència de les empreses públiques i els consorcis amb majoria de capital públic. Reorientar les seves prioritats en funció dels debats públics i de les propostes que sorgeixin en el Pla Estratègic de Transició.
- Negociar amb la banca unes línies de crèdit que afavoreixin a les empreses que optin per impulsar iniciatives aprovades en el Pla Estratègic de Transició.
- Impuls des de les Administracions Públiques, de la col·laboració amb les entitats financeres que treballen amb criteris ètics de les finances.
- Estudiar un pla de finançament del que suposarà per a les Administracions Públiques i pel conjunt de la societat, avançar en l'estratègia dissenyada en el Pla Estratègic de Transició. Avaluar la possibilitat de crear un Fons Específic per acompanyar la realització d'aquest Pla, amb aportacions públiques i privades, gestionat també de manera mixta, oberta, pública i transparent, que ajudi a finançar algunes de les prioritats recomanades pel Pla i que es pugui avaluar anualment els resultats. Aquests Fons podria actuar a través de subvencions o de creació de línies de crèdit específiques.

15.- Afavorir un sistema de crèdit d'utilitat pública a Les Illes.

L'estímul cap a altres pautes d'economia sostenible i de canvi de model productiu, precisa d'uns mecanismes de suport financer. Malgrat les limitacions de les actuals competències autonòmiques, per poder endegar una política financera pròpia i autònoma, pensam que hi hauria que conjugar diferents alternatives, que podrien coincidir en els objectius a desenvolupar.

Objectiu: Desenvolupar unes línies de finançament, que puguin ajudar tan a la iniciativa privada com a les administracions públiques, a aconseguir els objectius estratègics del Pla de Transició.

Accions a desenvolupar:

- Orientar des de l'Administració Pública, a que ISBA Societat de Garanties Recíproques, prioritzi les línies de crèdit, cap a projectes d'economia local, social i sostenible.
- Fomentar i donar suport a les experiències de banca ètica.
- Donar suport a la funció social i econòmica de les caixes d'estalvis existents a les Illes Balears.
- Estudiar la creació d'un Institut Balear de Finances.
- Creació d'un Fons de Finançament del Pla de Transició. Es tractaria d'un instrument financer amb aportacions públiques i aportacions de les fundacions bancàries privades, que impulsaria determinades línies de prioritats consensuades, en el Pla de Transició.
- Reclamar la participació del Govern de les Illes Balears en el Banc d'Espanya. Reclamar el seu dret a la informació sobre el conjunt del moviment financer que es genera a Les Illes i sobre la seva incidència en el conjunt del seu sistema productiu.
- Conèixer la quantitat de capital públic present o avalador, en les diverses institucions financeres de les Illes, ja siguin públiques o privades. Estudiar la possibilitat de desenvolupar una política financera de titularitat pública a les Illes Balears.
- Estudiar la possibilitat d'establir una imposició sobre les entitats del sistema financer que operen a les Illes Balears i, a nivell estatal, la possibilitat d'establir un impost sobre els beneficis del sistema creditici que es pugui repartir entre les diferents CA, que com a mínim haurien d'igualar els imports que els fons socials de les caixes invertien abans en els seus àmbits territorials regionals.